

Wetenschappen • Historische mijlpalen van het zeewetenschappelijk onderzoek

M927 - A963 Spa

De *M927-A963 Spa* was tussen 1955 en 1993 actief als kustmijnenveger en munitietransportschip voor de Belgische Zeemacht. Tijdens Project Zee - een multidisciplinair oceanografisch Belgisch onderzoeksprogramma dat tussen 1970 en 1976 plaatsvond - werd de *Spa*, net als verschillende andere marineschepen, ingezet voor bemonsteringscampagnes in de Noordzee. Ook tijdens enkele latere fases van het programmatisch onderzoek van de Noordzee kon gerekend worden op de diensten van de *Spa*.

De toen nog *M927 Spa* op zee op 30 mei 1973 (belgian-navy.be)

Korte geschiedenis van de *M927 - A963 Spa*

SCHEEPSWERF	Boelwerf – Temse, België
TEWATERLATING	21 juni 1954
INDIENSTNAME	10 maart 1955
AFMETINGEN	44m x 8,30m x 2,60m
WATERVERPLAATSING	390 ton (geladen) 330 ton (standaard)
ROEPLETTERS	ORGR
HISTORIEK	• 1955 – 1958: Belgische Marine (<i>M927</i> - MSC: Kustmijnenveger) • 1958 – 1978: Belgische Marine (<i>M927 Spa</i> - MSC) • 1978 – 1993: Belgische Marine (<i>A963 Spa</i> - AETL: Munitietransportschip, klein) • 1997 – nu: verkocht aan Nederlandse Stichting Paradijsvogel en omgedoopt tot de <i>Paradijsvogel</i> en vervolgens de <i>AMS 60 Bernisse</i>

De *M927 Spa* werd in de periode 1953-1954 gebouwd op de werf van J. Boel en zonen in Temse voor de Belgische Marine. De kustmijnenveger met houten romp was oorspronkelijk uitgerust met akoestisch, magnetisch en mechanisch mijnveegtuig, maar werd in 1978 omgebouwd tot het munitietransportschip *A963 Spa*. Tot 1993 bleef de *Spa*

actief bij het vervoeren van munitie en wapensensoren van de Belgische fregatten van de Wielingen-klasse, waarna het schip buiten dienst gesteld werd door de Zeemacht. Na een aantal werkloze jaren, werd het vaartuig in 1997 aangekocht door de Nederlandse Stichting Paradijsvogel, die het flink onderhanden nam en weer vertrekkenklaar maakte. Vandaag vaart het schip onder de naam *AMS 60 Bernisse* nog steeds uit vanaf zijn ligplaats in de haven van Hellevoetsluis, en is het een graag geziene gast op allerlei nautische evenementen [1, 2, 9, 10].

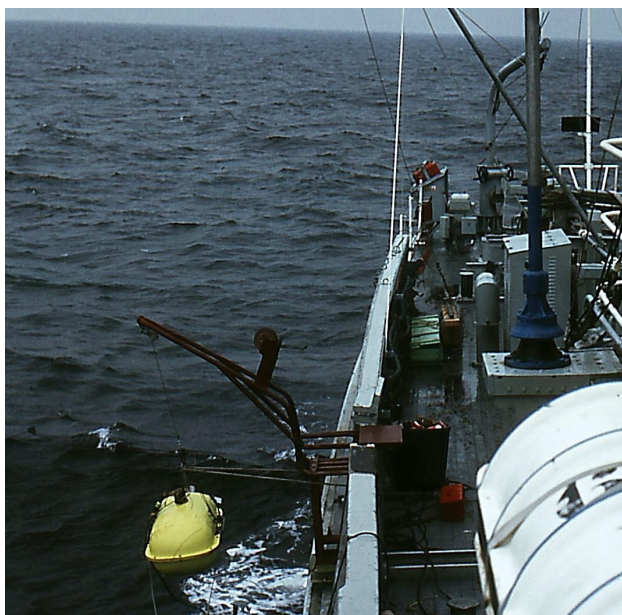
Bijdrage aan de wetenschap

De A963 Spa (Raphodon/belgian-navy.be).

[derde fase](#) van het programmatorisch onderzoek van de Noordzee ('Concerted Research Action Oceanology': 1977-1981 en 'Concerted Interuniversity Research Action North Sea': 1982-1993) werd de *Spa* gebruikt bij het verzamelen van stalen op zee [6, 7].

Eind 1970 werd door de federale overheid een belangrijke impuls gegeven aan het multidisciplinair oceanografisch onderzoek in België door de lancering van 'Project Zee', de [eerste fase van het programmatorisch onderzoek van de Noordzee](#). Tijdens deze onderneming werkten tussen 1971 en 1976 200 onderzoekers uit verschillende disciplines en van 40 universitaire labo's en wetenschappelijke instellingen samen bij het verzamelen van wetenschappelijke data en het ontwikkelen van modelleringstechnieken om de impact van natuurlijke fenomenen en antropogene (door de mens veroorzaakte) effecten op het mariene milieu te simuleren [3, 4]. Gedurende dit eerste grootschalige, interdisciplinaire en systematische marien onderzoeksprogramma in België deed de [A962 Mechelen](#) dienst als voornaamste onderzoeksplatform, maar ook andere vaartuigen, zoals de *Spa* (maar o.a. ook de [M471 Hasselt](#), [M472 Kortrijk](#), de [A958 Zénobe Gramme](#) en de [Paster Pype](#)) werden ingezet voor bemonsteringscampagnes [5, 7]. Ook tijdens de [tweede en](#)

Links: Onderzoek naar de opbouw van de zeebodemondergrond met behulp van ondiepe reflectiesismiek. Uitzetten van de gesleepte pinger van de ORE Subbottom Profiler aan boord van de A963 *Spa* in 1981 (© [Guy De Moor](#)).

Rechts: Kartering van de lithologische kenmerken van de oppervlakkige bodemsedimenten. Deze foto toont het inhalen van een geladen Van Veen-grijper aan boord van de *Spa* in 1981 (© [Guy De Moor](#)).

Hoe verwijzen naar deze fiche?

VLIZ Wetenschappen (2015). *M927 - A963 Spa* – Historische mijlpalen van het zeewetenschappelijk onderzoek. *VLIZ Information Sheets*, 162. Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ): Oostende, 3 pp. (versie 13/08/2015)

Bronnen

- [1] **Van Ginderen, L.; Delgoffe, C.** (1996). Fotoboek Belgische zeemacht = Album photographique force navale = Photobook Belgian navy 1946-1996. Vlaamse Maritieme Ruilvereniging: Antwerpen. 192 pp., 111 en 160, [details](#)
- [2] Van de Zeemacht tot de Marine (1946-2005), **op:** website De Vrienden van de sectie Marine van het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis (http://www.marine-mra-klm.be/vloot_zm_marine_185.htm).
- [3] **Herman, R., Mees, J., Pirlet, H., Verleye, T., Lescrauwaet, A.K.** (2013). Marien onderzoek. In: Lescrauwaet, A.K., Pirlet, H., Verleye, T., Mees, J., Herman, R. (Eds.), *Compendium voor Kust en Zee 2013: Een geïntegreerd kennisdocument over de socio-economische, ecologische en institutionele aspecten van de kust en zee in Vlaanderen en België*. Oostende, Belgium, p. 12-75., [online raadpleegbaar](#)
- [4] --, 'Phase I – Project Sea (1970-176)', **op:** Belspo – Welkom bij het Federaal Wetenschapsbeleid, http://www.belspo.be/belspo/NorthSea/phaseI_en.stm
- [5] **Lagring, R.; De Cauwer, K.; Devolder, M.; Scory, S.** (2012). Resuscitation of the data collected during the first years of modern oceanography in Belgium. "PMPZ-DBII". Final Report. Belgian Science Policy Office: Brussels. 69 pp., [details](#)
- [6] Informatie verkregen via [Ruth Lagring](#) (BMM), 9 februari 2011.
- [7] Informatie verkregen via [Francis Kerckhof](#) (BMM), 19 januari 2011.
- [8] Informatie verkregen via [André Pollentier](#), 21 april 2015.
- [9] --, 'AMS 60 m.s. Bernisse: Historie 1954 - 1994', **op:** website Varend monument m.s. Bernisse (<http://www.msbernisse.nl/pg-27199-7-71296/pagina/historie.html>).
- [10] --, 'AMS 60 m.s. Bernisse: Historie 1997-heden', **op:** website Varend monument m.s. Bernisse (www.msbernisse.nl/pg-27199-7-71600/pagina/historie_1997-heden.html).

